

Αμπελουργία και Προϊόντα Αμπέλου (FST604)

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	FST604	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΜΠΕΛΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2		
Φροντιστήριο	---		
Εργαστηριακή Άσκηση	2		
Σύνολο	4	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μορφολογία, τις φυσιολογικές λειτουργίες του φυτού της αμπέλου, να τους εκθέσει στις βασικές αρχές της αμπελουργίας και στις βασικές καλλιεργητικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται σ' ένα παραγωγικό αμπελώνα ώστε να κατανοήσουν τη σημασία όλων αυτών για την παραγωγή επαρκών και ποιοτικών αμπελοοινικών προϊόντων. Το μάθημα εστιάζει στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται τόσο για την εγκατάσταση όσο και για τη διαχείριση ενός σύγχρονου παραγωγικού αμπελώνα, τις τεχνικές που αφορούν στη μόρφωση, καρποφορία και στον ετήσιο κύκλο βλάστησης των πρέμνων για παραγωγή οινοποιήσιμων αλλά και επιτραπέζιων σταφυλών ή σταφίδας. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες που διαμορφώνουν τις αποδόσεις και κυρίως την ποιότητα και την διαφοροποίηση των αμπελοοινικών προϊόντων από τόπο σε τόπο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Ταξινομεί με βάση τη μορφολογία και ανατομία των διαφόρων οργάνων του φυτού της αμπέλου και να περιγράφει το ρόλο τους για την παραγωγή αμπελοοινικών προϊόντων.
- Περιγράφει τον ετήσιο κύκλο βλάστησης, τα φαινολογικά στάδια και την φυσιολογική βάση αυτών
- Πραγματοποιεί την εγκατάσταση παραγωγικού αμπελώνα και τους παράγοντες που την επηρεάζουν

- Πραγματοποιεί κλαδέματα μόρφωσης και καρποφορίας των πρέμνων
- Πραγματοποιεί καλλιεργητικές φροντίδες στον αμπελώνα
- Παρατηρεί την υγεία των πρέμνων και να τη συσχετίζει με τις ασθένειες
- Αξιολογεί τους παράγοντες που διαμορφώνουν το *terroir* και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ποιότητας των διαφορετικών οίνων και λοιπών προϊόντων της αμπέλου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγή, Ιστορικά στοιχεία, Η αμπελοργία στην Ελλάδα και τον κόσμο, Ποικιλίες αμπέλου, Καλλιεργούμενες εκτάσεις και παραγωγή αμπελοοικονομικών προϊόντων, Αμπελοοικονομικά προϊόντα, Ο ελληνικός αμπελώνας
2. Μορφολογία και ανατομία της αμπέλου
3. Φυσιολογία αμπέλου - Ετήσιος κύκλος βλάστησης
4. Εδαφοκλιματικές απαιτήσεις
5. Εγκατάσταση αμπελώνα (Κλίμα, Έδαφος, Επιλογή ποικιλίας και υποκειμένου αμπέλου, Σχεδιασμός, Φύτευση νέου αμπελώνα, Συστήματα υποστήριξης) Αναμπελώση –Χωροταξική διάρθρωση αμπελώνα - Πολλαπλασιασμός
6. Καλλιεργητικές φροντίδες (άρδευση, λίπανση, διαχείριση φυσικής βλάστησης, κατεργασία εδάφους κλπ.)
7. Διαμόρφωση - Κλάδεμα αμπέλου
8. Φυτοπροστασία (ασθένειες, ιώσεις, εχθροί, τροφοπενίες και άλλα αίτια που επηρεάζουν την ποιότητα των προϊόντων της αμπέλου)
9. Ποικιλίες Αμπέλου-Στοιχεία αμπελογραφίας
10. Οι σταφυλές (χημική σύσταση, σλαδία ανάπτυξης, μεταβολές κατά την ωρίμανση) το γλεύκος, ο τρυγητός
11. Βιολογική αμπελοργία, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, τα προϊόντα της και οι προοπτικές της στην Ελλάδα και στον κόσμο
12. Αμπελοοικονομικά προϊόντα ποιότητας (ΠΟΠ, ΠΓΕ), *terroir* αμπελοοικονομικών προϊόντων

Εργαστηριακό μέρος

Κατ' αντιστοιχία με τις θεματικές ενότητες του θεωρητικού μέρους, πραγματοποιούνται και οι εργαστηριακές ασκήσεις οι οποίες ανάλογα με τη φύση του προς διαπραγμάτευση αντικείμενου περιλαμβάνουν επισκέψεις πεδίου με επιτόπια παρατήρηση μορφολογικών χαρακτηριστικών (φύλλα, έλικες, οφθαλμοί, καρποί, κλπ.), καταγραφή φυσιολογικών χαρακτηριστικών (φωτοσύνθεση, αναπνοή, διαπνοή) και φαινολογικών παραμέτρων (αριθμός φύλλων, περιεκτικότητα καρπών σε διαλυτά στερεά, φαινορικά συστατικά, κ.ά), εφαρμογή καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων με εξάσκηση στον

πειραματικό αμπελώνα (π.χ. εμβολιασμοί, κλάδεμα, ξεφύλλισμα, κλπ.), μετρήσεις στο εργαστήριο (περιεκτικότητα εδάφους και φυτικών ιστών σε θρεπτικά στοιχεία), παρατηρήσεις σχετικά με την υγεία των πρέμνων (π.χ. προσβολές από ασθένειες ή εχθρούς) και την θρέψη τους, μελέτες περιπτώσεων σε σύγχρονα θέματα και προβλήματα του αμπελουργικού κλάδου και των προϊόντων του.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο, στο εργαστήριο και στο πεδίο (πειραματικό αμπελώνα)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Powerpoint, video Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-class</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>78</p>
	<p>Εργαστηριακές ασκήσεις εφαρμογής μεθοδολογιών και ανάλυσης αποτελεσμάτων. Εφαρμογές στον αμπελώνα</p>	<p>26</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>104</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Ο βαθμός στην θεωρία του μαθήματος προκύπτει από την τελική γραπτή εξέταση σε θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας μέσα από διάφορους τύπους ερωτήσεων (πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, Ο βαθμός στο εργαστήριο του μαθήματος προκύπτει κατά 75% από την τελική γραπτή εξέταση και 25% από την αξιολόγηση των εργαστηριακών αναφορών και των πρακτικών εφαρμογών στον αμπελώνα.</p>	
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p> <p>Σταυρακάκης, Μ.Ν. 2013. Αμπελουργία. Εκδ. Τροπή Σταυρακάκης, Μ.Ν. 2010. Αμπελογραφία, Εκδ. Τροπή GerlingC. 2015. Environmentally Sustainable Viticulture.Practices and Practicality. CRC Press. Gladstones J. 1992. Viticulture and Environment. Winetitles Gladstones J.2011. Wine, Terroir and Climate Change Johnson,H. and Robinson, J. 2013. The World Atlas of Wine. 8th Edition Skeltno, S. 2009. Viticulture: An introduction to commercial grape growing for wine production Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vitis • American Journal of Enology and Viticulture 		